

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום חזרה- central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
--	---

Talmud Navigator

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
שלוחי מצוה פטורין מן הסוכה.												■
חולין ומשמשיהן פטורין מן הסוכה.												■
אוכלין ושותין עראי לסוכה.												■
מנא הני מילי?												^
(דברים, ו, ז) בשבת בביתך - פרט לעוסק במצוה, ובלכתך בדרך - פרט לחתן. מכאן אמרו: הכונס את הבתולה - פטור, ואת האלמנה - חייב.	דתנו רבנן:											◇
מאי משמע?												;
כדרך, מה דרך רשות - אף כל רשות, לאפוקי האי דמצוה עסוק.	רב הונא:											◇
מי לא עסקינן דקאזיל לדבר מצוה, וקא אמר רחמנא ליקרי?												;
אם כן לימא קרא בשבת ובלכת, מאי בשבתך ובלכתך - בלכת דידך הוא דמייחבת, הא בלכת דמצוה - פטירת.												◇
אי הכי, אפילו כונס את האלמנה נמי?												◇
כונס את הבתולה - טריד, כונס אלמנה - לא טריד.												◇
וכל היכא דטריד הכי נמי דפטור? אלא מעתה טבעה ספינתו בים דטריד, הכי נמי דפטור?												◇
וכי תימא הכי נמי?												!
ואבל חייב בכל המצות האמורות בתורה, חוץ מן התפילין, שהרי נאמר בהן פאר	האמר רבי אבא בר זבדא אמר רב:											◇
הכא טריד טירדא דמצוה, התם - טריד טירדא דרשות.												!
והעוסק במצוה פטור מן המצוה מהכא נפקא? מהתם נפקא												;
(במדבר ט) ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וכו'	דתניא:											■
אותם אנשים מי היו?												^
נושאי ארוננו של יוסף היו, דברי רבי יוסי הגלילי	[רבי יוסי הגלילי]											◇
מישאל ואלצפן היו שהיו עוסקין בנדב ואביהוא.	רבי עקיבא:											◇
אם נושאי ארוננו של יוסף היו - כבר היו יכולין ליתרה, אם מישאל ואלצפן היו - יכולין היו ליתרה. אלא עוסקין במת מצוה היו, שחל שביעי שלהן להיות בערב פסח. שנאמר (במדבר ט) ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא, ביום ההוא אין יכולין לעשות, הא למחר - יכולין לעשות.	רבי יצחק:											◇
צריכא, דאי אשמעינן התם - משום דלא מטא זמן חיובא דפסח, אבל הכא דמטא זמן קריאת שמע - אימא לא, צריכא. ואי אשמעינן הכא - משום דליכא כרת, אבל התם דאיכא כרת - אימא לא, צריכא.												!
אבל חייב בכל מצות האמורות בתורה, חוץ מתפילין, שהרי נאמר בהן פאר	גופא, אמר רבי אבא בר זבדא אמר רב:											◇
מדאמר ליה רחמנא ליחזקאל (יחזקאל כד) פארך חבוש עליך וגו' - את הוא דמייחבת, אבל כולי עלמא - פטירי.												■
והני מילי ביום ראשון דכתיב (עמוס ח) ואחריתה כיום מר.												◇
אבל חייב בסוכה.	ואמר רבי אבא בר זבדא אמר רב:											◇
פשיטא												;
מהו דתימא: הואיל ואמר רבי אבא בר זבדא אמר רב: מצטער פטור מן הסוכה - האי נמי מצטער הוא, קמשמע לן: הני מילי - צערא דממילא, אבל הכא - איהו הוא דקא מצטער נפשיה, איבעי ליה ליתובי דעתי.												!
חתן והשושבינין וכל בני החופה פטורין מן הסוכה כל שבעה, מאי טעמא? משום דבעו למיחדי	ואמר רבי אבא בר זבדא אמר רב:											◇
וליכלו בסוכה, וליחדו בסוכה												;

<p>◆ חולקים-disputants</p> <p>◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review</p> <p>< מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment</p> <p>○ מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement</p> <p>⚡ קושיא-challenge</p> <p>^ שאלה-question</p> <p>! תירוץ-answer</p> <p>■ ראיה-proof</p>
--	---

Talmud Navigator

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ		
אין שמחה אלא בחופה.										!		◊	כה:	
ולכלו בסוכה, וליחדו בחופה.										⚡			כה:	
אין שמחה אלא במקום סעודה.										!		◊	כה:	
וליעבדו חופה בסוכה.										⚡		◊	כה:	
משום ייחוד.	אביי:									!		◊	כה:	
משום צער חתן.	רבא:									!		◊	כה:	
מאי בינייהו?										⚡			כה:	
איכא בינייהו: דשכיחי אינשי דנפקי ועיילי להתם. למאן דאמר משום ייחוד - ליכא, למאן דאמר משום צער חתן - איכא.										!		◊	כה:	
אנא אכלי בסוכה וחדו בחופה, וכל שכן דחדו ליבאי, דקא עבידנא תרתי.	רבי זירא:											○	◊	כה:
חתן והשושבינין וכל בני חופה פטורין מן התפילה ומן התפילין, וחייבין בקריאת שמע	תנו רבנן: [ת"ק]											◆	◊	כה:
חתן פטור, והשושבינין וכל בני החופה חייבין.	משום רבי שילא אמרו:											◆	◊	כו.
כותבי ספרים תפילין ומזוזות, הן ותגריהן ותגרי תגריהן, וכל העוסקין במלאכת שמים, לאתויי מוכרי תכלת - פטורין מקריאת שמע, ומן התפילה, ומן התפילין, ומכל מצות האמורות בתורה, לקיים דברי רבי יוסי הגלילי.	תניא, אמר רבי חנניא בן עקביא:											■	◊	כו.
העוסק במצוה פטור מן המצוה.	שהיה רבי יוסי הגלילי אומר:											■	■	כו.
הולכי דרכים ביום - פטורין מן הסוכה ביום, וחייבין בלילה. הולכי דרכים בלילה - פטורין מן הסוכה בלילה, וחייבין ביום. הולכי דרכים ביום ובלילה - פטורין מן הסוכה בין ביום ובין בלילה. הולכין לדבר מצוה - פטורין בין ביום ובין בלילה.	תנו רבנן:											■	◊	כו.
כי הא דרב חסדא ורבה בר רב הונא, כי הוו עיילי בשבתא דרגלא לבי ריש גלותא - הוו גנו ארקתא דסורא.												○		כו.
אנן שלוחי מצוה אנן, ופטורין.	אמרי: [רב חסדא ורבה בר רב הונא]											■		כו.
שומרי העיר ביום - פטורין מן הסוכה ביום, וחייבין בלילה. שומרי העיר בלילה - פטורין מן הסוכה בלילה, וחייבין ביום. שומרי העיר בין ביום ובין בלילה - פטורין מן הסוכה בין ביום ובין בלילה. שומרי גנות ופרדסים - פטורין בין ביום ובין בלילה.	תנו רבנן:											■	◊	כו.
וליעבדי סוכה התם וליתבן												⚡	◊	כו.
תשבּו כעין תדורו.	אביי:											!	◊	כו.
פרצה קוראה לגנב.	רבא:											!	◊	כו.
מאי בינייהו?												⚡		כו.
איכא בינייהו דקא מנטר כריא דפירי.												!	◊	כו.
חולים ומשמשיהם.													■	כו.
חולה שאמרו - לא חולה שיש בו סכנה, אלא אפילו חולה שאין בו סכנה, אפילו חש בעיניו, ואפילו חש בראשו.	תנו רבנן:											■	◊	כו.
פעם אחת השתי בעיני בקיסרי, והתיר רבי יוסי בריבי לישן אני ומשמשי חוץ לסוכה.	רבן שמעון בן גמליאל: [רבי יוסי בריבי]											○		כו.
רב שרא לרב אחא ברדלא למגנא בכילתא בסוכה משום בקי.	[רב]											■		כו.
רבא שרא ליה לרבי אחא בר אדא למגנא בר ממטללתא משום סרחא דגריגשתא.	[רבא]											■	◊	כו.
רבא לטעמיה:												■		כו.
מצטער פטור מן הסוכה.	דאמר רבא:											■	◊	כו.

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment מעשה-story	מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
מקרא-key:	

Talmud Navigator

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממרא	מהא אנו תנו:											
חולין ומשמשיהם פטורים מן הסוכה.	מהא אנו תנו:											
חולה - אין, מצטער - לא	מהא אנו תנו:											
חולה - הוא ומשמשיו פטורים, מצטער - הוא פטור, משמשיו לא.	אמרי:											
אוכלים אכילת עראי חוץ לסוכה	מהא אנו תנו:											
וכמה אכילת עראי?	מהא אנו תנו:											
תרתני או תלת ביעי.	רב יוסף:											
והא זימנין סגיאיין סגי ליה לאיניש בהכי, והוה ליה סעודת קבע	אמר ליה אביי:											
כדטעים בר בי רב ועייל לכלה.	אלא אמר אביי:											
אוכלין אכילת עראי חוץ לסוכה, ואין ישנים שינת עראי חוץ לסוכה.	תנו רבנן:											
מאי טעמא?	מהא אנו תנו:											
גזרה שמא ירדם.	רב אשי:											
אלא הא דתניא:	אמר ליה אביי:											
ישן אדם שינת עראי בתפילין, אבל לא שינת קבע	[תניא]											
ליחוש שמא ירדם	מהא אנו תנו:											
במוסר שינתו לאחרים.	רב יוסף בריה דרב עילאי:											
ערביך ערבא צריך	מתקף ליה רב משרשיא:											
במניח ראשו בין ברכיו עסקינן.	אלא אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:											
אין קבע לשינה.	רבא:											
ישן אדם בתפילין שינת עראי אבל לא שינת קבע	תני חדא:											
בין קבע בין עראי	ותניא אידך:											
לא קבע ולא עראי	ותניא אידך:											
לא קשיא: הא דנקיט להו בבידיה, הא - דמנחי ברישיה, הא - דפריס סודרא עלויה.												
וכמה שינת עראי?	מהא אנו תנו:											
כדי הלוך מאה אמה	תני רמי בר יחזקאל:											
הישן בתפילין ורואה קרי - אוחו ברצועה ואינו אוחו בקציצה, דברי רבי יעקב.	תניא נמי הכי: [רבי יעקב]											
ישן אדם בתפילין שינת עראי, אבל לא שינת קבע. וכמה שינת עראי? כדי הלוך מאה אמה.	חכמים:											
אסור לאדם לישן ביום יותר משינת הסוס.	רב:											
וכמה שינת הסוס	מהא אנו תנו:											
שיתין נשמי.	מהא אנו תנו:											
שנתיה דמר כדרב, ודרב כדרבי, ודרבי כדדוד, ודודו כדסוסיא, ודסוסיא שיתין נשמי.	אביי:											

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
--	---

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אבוי הוה ניים כדמעיייל מפומבדיא לבי כובי, קרי עליה רב יוסף: (משלי ו) עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך.												כז.
הנכנס לישן ביום, רצה - חולץ, רצה - מניח. בלילה - חולץ ואינו מניח, דברי רבי נתן.	תנו רבנן: [רבי נתן]											כז.
הילדים לעולם חולצין ואינן מניחין, מפני שרגילין בטומאה.	רבי יוסי:											כז.
לימא קסבר רבי יוסי בעל קרי אסור להניח תפילין?												כז.
בילדים ונשותיהן עמהן עסקינן, שמא יבואו לידי הרגל דבר.	אבוי:											כז.
שכח ושמש ממתו בתפילין - אינו אוהז לא ברצועה ולא בקציצה, עד שיטול ידיו ויטלם, מפני שהידים עסקניות הן.	תנו רבנן:											כז.
מעשה והביאו לו לרבן יוחנן בן זכאי לטעום את התבשיל, ולרבן גמליאל שני כתובות ודלי של מים, ואמרו: העלום לסוכה.												כז.
וכשנתנו לו לרבי צדוק אוכל פחות מכביצה, נטלו במפה ואכלו חוץ לסוכה, ולא בירך אחריו.												כז.
מעשה לסתור?												כז.
אם בא להחמיר על עצמו - מחמיר, ולית ביה משום יוהרא. ומעשה נמי, והביאו לו לרבן יוחנן בן זכאי לטעום את התבשיל, ולרבן גמליאל שני כתובות ודלי של מים, ואמרו: העלום לסוכה	חסורי מחסרה והכי קתני:											כז.
וכשנתנו לו לרבי צדוק אוכל פחות מכביצה - נטלו במפה, ואכלו חוץ לסוכה, ולא בירך אחריו.												כז.
הא כביצה - בעי סוכה.												כז.
לימא תיהוי תיובתיה דרב יוסף ואבוי												כז.
דילמא: פחות מכביצה - נטילה וברכה לא בעי, הא כביצה - בעי נטילה וברכה.												כז.
ארבע עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה, אחת ביום ואחת בלילה.	רבי אליעזר:											כז.
אין לדבר קצבה, חוץ מלילי יום טוב ראשון של חג בלבד.	חכמים:											כז.
מי שלא אכל לילי יום טוב הראשון - ישלים לילי יום טוב האחרון של חג.	ועוד אמר רבי אליעזר:											כז.
אין לדבר תשלומין, ועל זה נאמר (קהלת א) מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות.	חכמים:											כז.
מאי טעמא דרבי אליעזר?												כז.
תשבו כעין תדורו, מה דירה - אחת ביום ואחת בלילה, אף סוכה - אחת ביום ואחת בלילה.	[רבי אליעזר]											כז.
ורבנן												כז.
כדירה, מה דירה - אי בעי אכיל אי בעי לא אכיל, אף סוכה נמי - אי בעי אכיל אי בעי לא אכיל.	[רבנן]											כז.
אי הכי, אפילו לילי יום טוב ראשון נמי												כז.
נאמר כאן חמשה עשר ונאמר חמשה עשר בחג המצות, מה להלן - לילה הראשון חובה, מכאן ואילך רשות, אף כאן - לילה הראשון חובה, מכאן ואילך רשות	רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק:											כז.
והתם מנלן?												כז.
אמר קרא (שמות יב) בערב תאכלו מצות - הכתוב קבעו חובה.												כז.
ועוד אמר רבי אליעזר.												כז.
ארבע עשרה סעודות חייב אדם לאכול בסוכה, אחת ביום ואחת בלילה	והא אמר רבי אליעזר:											כז.
חזר בו רבי אליעזר.	בירא אמר רב אמי:											כז.
משלים במאי?												כז.

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
--	---

Talmud Navigator

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אילמא בריפתא												כז.
סעודה דיומיה קא אכיל												כז.
אלא, מאי ישלים - ישלים במיני תרגימא.												כז.
אם השלים במיני תרגימא - יצא.	תניא נמי הכי:											כז.
כגון אני, שאיני רגיל לאכול אלא סעודה אחת ביום, מהו שאוכל סעודה אחת ואפטר?	שאל אפטרופוס של אגריפס המלך את רבי אליעזר:											כז.
בכל יום ויום אתה ממשיך כמה פרפראות לכבוד עצמך, ועכשיו אי אתה ממשיך פרפרת אחת לכבוד קונך?	אמר לו: [רבי אליעזר]											כז.
כגון אני שיש לי שתי נשים אחת בטבריא ואחת בציפורי, ויש לי שתי סוכות אחת בטבריא ואחת בציפורי, מהו שאצא מסוכה לסוכה ואפטר?	ועוד שאלו:											כז.
לא, שאני אומר: כל היוצא מסוכה לסוכה בטל מצותה של ראשונה.	אמר לו: [רבי אליעזר]											כז.
אין יוצאין מסוכה לסוכה, ואין עושין סוכה בחולו של מועד.	תניא, רבי אליעזר:											כז:
יוצאין מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של מועד.	חכמים:											כז:
שאם נפלה - שחזור ובונה בחולו של מועד.	ושוין: [ר"א וחכמים]											כז:
מאי טעמא דרבי אליעזר?												כז:
אמר קרא (דברים טז) חג הסכת תעשה לך שבעת ימים - עשה סוכה הראויה לשבעה.	[רבי אליעזר]											כז:
ורבנן												כז:
הכי קאמר רחמנא: עשה סוכה בחג	[רבנן]											כז:
שאם נפלה שחזור ובונה אותה בחולו של מועד.	ושוין: [ר"א וחכמים]											כז:
פשיטא												כז:
מהו דתימא: האי - אחריתי היא, ואינה לשבעה, קמשמע לן.												כז:
כשם שאין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג בלולבו של חברו, דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים - משלכם, כך אין אדם יוצא ידי חובתו בסוכתו של חברו, דכתיב חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים - משלך.	תניא, רבי אליעזר:											כז:
אף על פי שאמרו אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חברו, אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חברו, דכתיב (ויקרא כג) כל האזרח בישראל ישבו בסכת - מלמד שכל ישראל ראויים לישב בסוכה אחת.	חכמים:											כז:
ורבנן, האי לך מאי דרשי ביה?												כז:
מיבעי ליה למעוטי גזולה, אבל שאולה - כתיב כל האזרח.	[רבנן]											כז:
ורבי אליעזר, האי כל האזרח מאי עביד ליה?												כז:
מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים, וקטן שנתגדל בינתים.	[רבי אליעזר]											כז:
ורבנן												כז:
כיון שאמרו עושין סוכה בחולו של מועד - לא אצטריך קרא.	[רבנן]											כז:
מעשה ברבי אלעאי שהלך להקביל פני רבי אליעזר רבו בלוד ברגל	תנו רבנן:											כז:
אלעאי, אינך משוכתי הרגל.	אמר לו: [רבי אליעזר]											כז:
משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל, דכתיב (דברים יד) ושמחת אתה וביתך.	שהיה רבי אליעזר אומר:											כז:

מימרא-statement קושיא-challenge שאלה-question תירוץ-answer! ראיה-proof	חולקים-disputants נקודה מרכזית לסיכום והזרה-central point for summary and review מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment מעשה-story מקרא-key:
---	---

מאן דאמר	ממרא	סוכה-הישן תחת המטה	כ	י	ט	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
		איני?							ז				כז:
והאמר רבי יצחק:		מניין שחייב אדם להקביל פני רבו ברגל - שנאמר (מלכים ב ד) מדוע את הלכת אליו היום לא חדש ולא שבת - מכלל דבחדש ושבת מחייב איניש לאקבולי אפי רביה לא קשיא, הא - דאזיל ואתי ביומיה, הא - דאזיל ולא אתי ביומיה.							ז				כז:
תנו רבנן:		מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן ברבי אלעאי בקיסרי ואמרי לה בקיסריון, והגיע חמה לסוכה.							ז				כז:
אמר לו: [יוחנן ברבי אלעאי]		מהו שאפרוש עליה סדין?							ז				כז:
אמר לו: [רבי אליעזר]		אין לך כל שבת ושבת מישאל שלא העמיד ממנו שופט.							ז				כז:
		הגיע חמה לחצי הסוכה							ז				כז:
אמר לו: [יוחנן ברבי אלעאי]		מהו שאפרוש עליה סדין?							ז				כז:
אמר לו: [רבי אליעזר]		אין לך כל שבת ושבת מישאל שלא יצאו ממנו נביאים, שבת יהודה ובנימין העמידו מלכים על פי נביאים.							ז				כז:
		הגיע חמה למרגלותיו של רבי אליעזר, נטל יוחנן סדין ופירש עליה. הפשיל רבי אליעזר טליתו לאחריו ויצא. לא מפני שהפליגו בדבריו, אלא מפני שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו לעולם.							ז				כז:
		היכי עביד הכי?							ז				כז:
האמר רבי אליעזר:		ואין - יוצאין מסוכה לסוכה							ז				כז:
		רגל אחר הואי							ז				כז:
והאמר רבי אליעזר:		משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל שבת הואי.							ז				כז:
		ותיפשוט ליה מדידה							ז				כז:
דתנן: [רבי אליעזר]		פקק החלון, רבי אליעזר אומר: בזמן שקשור ותלוי - פוקקין בו, ואם לאו - אין פוקקין בו.							ז				כז:
חכמים:		בין כך ובין כך פוקקין							ז				כז:
		התם הוא דמבטל, אבל הכא דלא מבטל - לא.							ז				כז:
		מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון, ושאלוהו שלשים הלכות בהלכות סוכה, שתיים עשרה אמר להם שמעתי, שמונה עשר אמר להם, לא שמעתי.							ז				כז:
רבי יוסי בר ייודה:		חילוף הדברים, שמונה עשר אמר להם שמעתי, שתיים עשרה אמר להם לא שמעתי.							ז				כז:
אמרו לו:		כל דבריך אינן אלא מפי השמועה?							ז				כז:
אמר להם: [רבי אליעזר]		הזקתונו לומר דבר שלא שמעתי מפי רבותי. מימי לא קדמני אדם בבית המדרש. ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הנחתי אדם בבית המדרש ויצאתי, ולא שחתי שיחת חולין, ולא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם.							ז				כז:
אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי:		מימיו לא שח שיחת חולין, ולא הלך ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין, ולא קדמו אדם בבית המדרש ולא ישן בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הרהר במבואות המטונפות, ולא הניח אדם בבית המדרש ויצא, ולא מצאו אדם יושב ודומם אלא יושב ושונה, ולא פתח אדם דלת לתלמידיו אלא הוא בעצמו, ולא אמר דבר שלא שמע מפי רבו מעולם, ולא אמר הגיע עת לעמוד בבית המדרש חוץ מערבי פסחים וערבי יום הכפורים. וכן היה רבי אליעזר תלמידו נוהג אחריו.							ז				כז:
תנו רבנן:		שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן, שלשים מהם ראוים שתשרה עליהם שכניה כמשה רבינו, ושלשים מהן ראוים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון, עשרים בינונים. גדול שבכולן - יוחנן בן עוזיאל, קטן שבכולן - רבן יוחנן בן זכאי.							ז				כז:
אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי:		שלא הניח מקרא ומשנה, תלמוד, הלכות ואגדות, דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, קלים וחמורים וגזרות שוות, תקופות וגימטריאות, שיחת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים, משלות כובסין, משלות שועלים, דבר גדול ודבר קטן. דבר גדול - מעשה מרכבה, דבר קטן - היות דאביי ורבא. לקיים מה שנאמר (משלי ח) להנחיל אהבי יש ואוצרותיהם אמלא.							ז				כז:
		וכי מאחר שקטן שבכולן כך, גדול שבכולן - על אחת כמה וכמה.							ז				כז:

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
--	---

Talmud Navigator

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
בשעה שיושב ועוסק בתורה - כל עוף שפורח עליו מיד נשרף.	אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל:											◊
מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית, בית שמאי פוסלין מכשירין.	[בית שמאי]											◊
לא כך היה מעשה, שהלכו זקני בית שמאי וזקני בית הלל לבקר את רבי יוחנן בן החורנית, ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית, ולא אמרו לו דבר?	אמרו להם בית הלל לבית שמאי:											◊
משם ראיה? אף הם אמרו לו: אם כן היית נוהג - לא קיימת מצות סוכה מימך.	אמרו להם בית שמאי:											!
נשים ועבדים וקטנים פטורין מן הסוכה.												
קטן שאינו צריך לאמו - חייב בסוכה.												
מעשה וילדה כלתו של שמאי הזקן, ופחת את המעזיבה וסיכך על גבי המטה בשביל קטן.												O
מנא הני מילי?												^
אזרח - זה אזרח (ויקרא כג) האזרח - להוציא את הנשים. כל - לרבות את הקטנים.	דתנו רבנן:											!
האזרח - להוציא את הנשים.	אמר מר:											
למימרא דאזרח בין נשים בין גברי משמע?												◊
האזרח לרבות את הנשים האזרחיות שחייבות בעינו	והתניא:											◊
אלמא אזרח גברי משמע												◊
הלכתא נינהו, ואסמיניהו רבנן אקראי.	רבה:											!
הי קרא והי הלכתא ותו, קרא למה לי, הלכתא למה לי? הא סוכה מצות עשה שהזמן גרמא, וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות ויום הכפורים - מדרב יהודה אמר רב נפקא	דאמר רב יהודה אמר רב, וכן תנא דבי רבי ישמעאל:											◊
אמר קרא (במדבר ה) איש או אשה - השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה.	אביי:											!
לעולם סוכה הלכתא, ואיצטריך: סלקא דעתך אמינא תשבו כעין תדורו, מה דירה - איש ואשתו, אף סוכה - איש ואשתו, קמשמע לן.	רבא:											!
איצטריך, סלקא דעתך אמינא יליף חמישה עשר, חמשה עשר מחג המצות, מה להלן נשים חייבות - אף כאן נשים חייבות, קמשמע לן.												◊
והשתא דאמרת סוכה הלכתא, קרא למה לי?												◊
לרבות את הגרים. סלקא דעתך אמינא: (ויקרא כג) האזרח בישראל אמר רחמנא ולא את הגרים, קמשמע לן.												!
יום הכפורים מדרב יהודה אמר רב נפקא												◊
לא נצרכא אלא לתוספת עינו. סלקא דעתך אמינא: הואיל ומיעט רחמנא לתוספת עינו מעונש ומאזהרה, לא נתחייבו נשים כלל, קמשמע לן.												!
כל - לרבות את הקטנים.	אמר מר:											◊
נשים ועבדים וקטנים פטורין מן הסוכה	והתנן:											◊
לא קשיא: כאן - בקטן שהגיע לחינוך, כאן - בקטן שלא הגיע לחינוך.												!
קטן שהגיע לחינוך מדרבנן הוא												◊
מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא הוא.												!
קטן שאינו צריך לאמו כו'												◊
היכי דמי קטן שאינו צריך לאמו?												^

<p>◆ disputants-חולקים</p> <p>◊ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה</p> <p>< insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת</p> <p>○ מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement</p> <p>⚡ קושיא-challenge</p> <p>^ שאלה-question</p> <p>! תירוץ-answer</p> <p>■ ראיה-proof</p>
---	---

Talmud Navigator

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	מאן דאמר											
כל שנפנה ואין אמו מקנחתו	אמרי דבי רבי ינאי:								!	◊		כה:
כל שנעור משנתו ואינו קורא אמא	רבי שמעון בן לקיש:								!	◊		כה:
אמא, גדולים נמי קרן								?				כה:
אלא כל שנעור ואינו קורא אמא אמא.	[רבי שמעון בן לקיש]								!	◊		כה:
מעשה וילדה כלתו כו'.									○	<		כה:
מעשה לסתור?									?			כה:
חסורי מחסרה והכי קתני: ושמאי מחמיר, ומעשה נמי וילדה של שמאי הזקן ופחת את המעזיבה וסיכך על המטה בשביל הקטן.									!	◊		כה:
כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי.											■	כה:
ירדו גשמים, מאימתי מותר לפנות - משתסרה המקפה.											■	כה:
משלו משל: למה הדבר דומה - לעבד שבא למזוג כוס לרבו, ושפך לו קיתון על פניו.											◊	כה:
כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי. כיצד? היו לו כלים נאים - מעלן לסוכה, מצעות נאות - מעלן לסוכה. אוכל ושותה ומטייל בסוכה.	תנו רבנן:										■	כה:
מנא הני מילי?									^			כה:
(ויקרא כג) תשבו כעין תדורו. מכאן אמרו: כל שבעת הימים עושה אדם סוכתו קבע וביתו עראי. כיצד? היו לו כלים נאים - מעלן לסוכה, מצעות נאות - מעלן לסוכה, אוכל ושותה ומטייל בסוכה, ומשנן בסוכה.	דתנו רבנן:								!	■	◊	כה:
איני?									?			כה:
מקרא ומתנא - במטללתא, ותנוי בר מטללתא	והאמר רבא:								?	■	◊	כה:
לא קשיא: הא - במגרס, הא - בעיוני.									!	◊		כה:
כי הא דרבא ורמי בר חמא כי הוו קיימי מקמיה דרב חסדא מרהטי בגמרא בהדי הדדי, והדר מעייני בסברא.									!	○		כה:
מאני משתאי במטללתא, מאני מיכלא - בר מטללתא. חצבא ושחיל - בר מטללתא	רבא:									■	◊	כה:
ושרגא במטללתא	[רבא]									■	◊	כה:
בר מטללתא.	ואמרי לה:									■	◊	כה:
ולא פליגי: הא - בסוכה גדולה, הא - בסוכה קטנה.										■	◊	כה:
ירדו גשמים.											■	כה:
משתסרה המקפה של גריסין.	תנא:										■	כה:
אביי הוה קא יתיב קמיה דרב יוסף במטללתא נשב זיקא קא מייתי ציבوتא.										○	◊	כה:
פנו לי מאני מהכא.	אמר להו רב יוסף:									■		כה:
משתסרה המקפה	אמר ליה אביי: והא תנן:								?	■		כה:
לדידי, כיון דאנינא דעתאי - כמי שתסרה המקפה דמי לי.	אמר ליה: [רב יוסף]								!	◊		כה:
היה אוכל בסוכה וירדו גשמים וירד - אין מטריחין אותו לעלות עד שיגמור סעודתו. היה ישן תחת הסוכה וירדו גשמים וירד - אין מטריחין אותו לעלות עד שיאור.	תנו רבנן:										■	כה:
עד שיעור, או עד שיאור?	איבעיא להו:									^		כה:
עד שיאור, ויעלה עמוד השחר.	תא שמע:								!	■		כה:

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
---	---

סוכה-הישן תחת המטה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כ
מירא	מאן דאמר												
תרת? תרת?													כט.
אלא אימא: עד שיעור ויעלה עמוד השחר.													כט.
משל למה הדבר דומה.													כט.
מי שפך למי?	איבעיא להו:												כט.
שפך לו רבו קיתון על פניו, ואמר לו: אי אפשר בשמושך.	תא שמע, דתניא:												כט.
בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לכל העולם כולו. משל למה הדבר דומה - למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו, והניח פנס לפניו, כעס עליהם ואמר לעבדו: טול פנס מפניהם והושיבם בחושך.	תנו רבנן:												כט.
כל זמן שמאורות לוקין - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שמלומדין במכותיהן. משל לסופר שבא לבית הספר ורצועה בידו, מי דואג - מי שרגיל ללקות בכל יום ויום הוא דואג.	תניא, רבי מאיר												כט.
בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לעובדי כוכבים, לבנה לוקה - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שישראל מונין ללבנה ועובדי כוכבים לחמה.	תנו רבנן:												כט.
לוקה במזרח - סימן רע ליושבי מזרח, במערב - סימן רע ליושבי מערב, באמצע הרקיע - סימן רע לכל העולם כולו.													כט.
פניו דומין לדם - חרב בא לעולם, לשק - חיצו רעב באין לעולם, לזו ולזו - חרב וחיצו רעב באין לעולם.													כט.
לקה בכניסתו - פורענות שוהה לבוא, ביציאתו - ממהרת לבא.													כט.
ויש אומרין חילוף הדברים.													כט.
ואין לך כל אומה ואומה שלוקה שאין אלהיה לוקה עמה, שנאמר (שמות יב) ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים.													כט.
ובזמן שישראל עושי רצונו של מקום אין מתיראין מכל אלו, שנאמר (ירמיהו י) כה אמר ה' אל דרך הגויים אל תלמדו ומאונות השמים אל תחתו כי יחתו הגויים מהמה, גויים יחתו, ואין ישראל יחתו.													כט.
בשביל ארבעה דברים חמה לוקה: על אב בית דין שמת ואינו נספד כהלכה, ועל נערה המאורסה שצעקה בעיר ואין מושיע לה, ועל משכב זכור, ועל שני אחין שנשפך דמן כאחד.	תנו רבנן:												כט.
ובשביל ארבעה דברים מאורות לוקין: על כותבי פלסטר, ועל מעידי עדות שקר, ועל מגדלי בהמה דקה בארץ ישראל, ועל קוצצי אילנות טובות.													כט.
ובשביל ארבעה דברים נכסי בעלי בתים נמסרין למלכות: על משהי שטרות פרועים ועל מלוי ברבית, ועל שהיה ספק בידם למחות ולא מוחו, ועל שפוסקים צדקה ברבים ואינן נותנין.													כט.
בשביל ארבעה דברים נכסי בעלי בתים יוצאין לטמיון: על כובשי שכר שכיר, ועל עושקי שכר שכיר, ועל שפורקין עול מעל צואריהן ונותנין על חבריהן, ועל גסות הרוח, וגסות הרוח כנגד כולן. אבל בענוים כתיב (תהלים לז) וענוים יירשו ארץ והתענגו על רב שלום.	רב:												כט.
הדרך עלך הישן													כט.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום והזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story ■ מרא-רא: key</p>	<p>■ מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

סוכה-לולב הגזול	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממרא												
לולב הגזול והיבש - פסול.												■
של אשירה ושל עיר הגדחת - פסול.												■
נקטם ראשו, נפרצו עליו - פסול.												■
נפרדו עליו - כשר	[ת"ק]											◆
יאגדנו מלמעלה.	רבי יהודה:											◆
ציני הר הברזל כשירות.												■
לולב שיש בו שלשה טפחים כדי לנענע בו - כשר.												■
קא פסיק ותני, לא שנא ביום טוב ראשון ולא שנא ביום טוב שני.												■
בשלמא יבש - הדר בעינן, וליכא. אלא גזול, בשלמא יום טוב ראשון - דכתיב (ויקרא כג) לכם - משלכם, אלא ביום טוב שני אמאי לא?												◊
משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה. שנאמר (מלאכי א) והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה, גזול דמאי דפסח, מה פסח לית ליה תקנתא - אף גזול לית ליה תקנתא, לא שנא לפני יאוש ולא שנא לאחר יאוש.	רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי:											◆
מאי דכתיב (ישעיהו סא) כי ה' אהב משפט שנא גזל בעולה. משל למלך בשר ודם שהיה עובר על בית המכס, אמר לעבדיו: תנו מכס למוכסים. אמרו לו: והלא כל המכס כולו שלך הוא אמר להם: ממני ילמדו	ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי:											◊
יבש פסול מפני שאין הדר, גזול פסול משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה.	אתמר נמי, אמר רבי אמי:											■
ופליגא דרבי יצחק.												■
לא שנו אלא ביום טוב ראשון, אבל ביום טוב שני, מתוך שיוצא בשאול - יוצא נמי בגזול.	דאמר רבי יצחק בר נחמני אמר שמואל:											◆
לולב הגזול והיבש פסול	מתיב רב נחמן בר יצחק:											◊
הא שאול - כשר.												■
אימת?												^
אילמא ביום טוב ראשון												!
הא כתיב, לכם - משלכם, והאי לאו דידה הוא.												◊
אלא לאו - ביום טוב שני												!
וקתני גזול פסול												◊
לעולם ביום טוב ראשון, ולא מיבעיא קאמר: לא מיבעיא שאול - דלאו דידה הוא. אבל גזול, אימא סתם גזילה יאוש בעלים הוא, וכדידה דמי - קא משמע לן.	רבא:											!
כי זבניתו אסא מנכרי לא תגזו אתון אלא לגזוה אינהו ויהבו לכו. מאי טעמא - סתם נכרים גזלני ארעא נינהו, וקרקע אינה נגזלת. הלכך, לגזוה אינהו, כי היכי דליהו יאוש בעלים בידיהו דידהו, ושינוי הרשות סוף סוף, כי גזו אוונכרי - ליהו יאוש בעלים בידיהו, ושינוי הרשות בידן	אמר להו רב הונא להנהו אוונכרי:											■
לא צריכא, בהושענא דאוונכרי גופיהו.												!
וליקניוה בשינוי מעשה												◊
לולב אין צריך אגד.	קא סבר: [רב הונא]											!
ואם תמצי לומר לולב צריך אגד												◊
שינוי החזור לברייתו הוא, ושינוי החזור לברייתו לא שמה שינוי.												!
וליקניוה בשינוי השם, דמעיקרא הוה ליה אסא, והשתא הושענא												◊

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story ■ מירא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof	מקרא-key:
--	------------------

מקרא-key	מאן דאמר	מירא	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל:
סוכה-לולב הגזול														
מעיקרא נמי לאסא הושענא קרו ליה.														ל:
סוכה גזולה, והמסכך ברשות הרבים. רבי אליעזר פוסל	תנו רבנן: [רבי אליעזר]													לא.
מכשירין.	חכמים:													לא.
מחלוקת בשתוקף את חבירו והוציא - מסוכתו.	רב נחמן:													לא.
ורבי אליעזר לטעמיה:														לא.
אין אדם יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו.	דאמר: [רבי אליעזר]													לא.
אי קרקע נגזלת - סוכה גזולה היא, ואי נמי קרקע אינה נגזלת - סוכה שאולה היא.														לא.
ורבנן לטעמייהו:														לא.
אדם יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו.	דאמרי: [רבנן]													לא.
וקרקע אינה נגזלת, וסוכה שאולה היא.														לא.
אבל גזל עצים וסיכך בהן - דברי הכל אין לו אלא דמי עצים.														לא.
ממאי														לא.
דומיא דרשות הרבים, מה רשות הרבים קרקע לאו ידיה הוא - סוכה נמי לאו קרקע ידיה הוא.	מדקתני:													לא.
ההיא סבתא דאתאי לקמיה דרב נחמן, אמרה ליה: ריש גלותא וכולהו רבנן דבי ריש גלותא בסוכה גזולה הווי יתבי צוותה ולא אשגח בה רב נחמן. אמרה ליה: איתתא דהוה ליה לאבוהא תלת מאה ותמני סרי עבדי														לא.
פעיתא היא דא, ואין לה אלא דמי עצים בלבד.	אמר להו רב נחמן:													לא.
האי כשורא דמטללתא דגזולה, עבדי ליה רבנן תקנתא משום תקנת מריש.	רבינא:													לא.
פשיטא, מאי שנא מעצים?														לא.
מהו דתימא: עצים שכיח, אבל האי לא שכיחא, אימא לא - קא משמע לן.														לא.
הני מילי - בגו שבעה, אבל לבתר שבעה - הדר בעיניה. ואי חבירו בטינא, ואפילו לאחר שבעה נמי - יהיב ליה דמי.														לא.
יבש פסול	תנא: [ת"ק]													לא.
מכשיר.	רבי יהודה:													לא.
מחלוקת בלולב.	רבא:													לא.
מקשינן לולב לאתרוג, מה אתרוג בעי הדר - אף לולב בעי הדר.	דרבנן סברי:													לא.
לא מקשינן לולב לאתרוג	רבי יהודה סבר:													לא.
אבל באתרוג דברי הכל הדר בעינן.	[ד"ה]													לא.
ובלולב לא בעי רבי יהודה הדר?														לא.
יאדגנו מלמעלה.	והתנן, רבי יהודה:													לא.
מאי טעמא - לאו משום דבעי הדר?														לא.
לא, כדקתני טעמא														לא.
כפת תמרין - כפות, ואם היה פרווד יכפתנו.	רבי יהודה אומר משום רבי טרפון:													לא.

disputants- חולקים ◆ **statement- מימרא** ■
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- **central point for summary and review**
 ^ **שאלה-question**
 < **מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment**
 O **מעשה-story**
מקרא-key: ■ **ראיה-proof** ■ **תירוץ-answer** !

מקרא-מקור	מאן דאמר	א ב ג ד ה ז ח ט י כ									
סוכה-לולב הגזול	ממרא										
ולא בעי הדר?									?		לא:
אין אוגדין את הלולב אלא במינו, דברי רבי יהודה.	והתנן: [רבי יהודה]							?		◇	לא:
מאי טעמא - לאו משום דבעי הדר?									?		לא:
לא								!			לא:
אפילו בסיב ואפילו בעיקרא דדיקלא.	דהא אמר רבא:								!	◇	לא:
ואלא מאי טעמא דרבי יהודה התם								?		◇	לא:
לולב צריך אגד	דקא סבר- [רבי יהודה]								!	◇	לא:
ואי מייתי מינא אחרינא - הוה להו חמשה מינין.								!		◇	לא:
ובאתרוג מי בעי רבי יהודה הדר?									?	◇	לא:
ארבעת מינין שבולוב, כשם שאין פוחתין מהן - כך אין מוסיפין עליהן. לא מצא אתרוג לא יביא לא פריש ולא רמון ולא דבר אחר. כמושין - כשרין, יבשין - פסולין.	והתניא: [ת"ק]							◆	?	◇	לא:
אף יבשין.	רבי יהודה:							◆	?	◇	לא:
מעשה בבני כרכין שהיו מורישין את לולביהן לבני בניהן.	ואמר רבי יהודה:							○	?		לא:
משם ראייה? אין שעת הדחק ראייה.	אמרו לו:							?	?		לא:
אף יבשין כשרין.	קתני מיהת, רבי יהודה:								?		לא:
מאי לאו - אאתרוג?									?		לא:
לא, אלולב.									!	◇	לא:
כשם שאין פוחתין מהן כך אין מוסיפין עליהן.	אמר מר:									◇	לא:
פשיטא									?		לא:
מהו דתימא: הואיל ואמר רבי יהודה לולב צריך אגד, ואי מייתי מינא אחרינא - האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי - קא משמע לן.									!	◇	לא:
לא מצא אתרוג לא יביא לא רמון ולא פריש ולא דבר אחר.	אמר מר:									◇	לא:
פשיטא									?		לא:
מהו דתימא: ליייתי, כי היכי שלא תשכח תורת אתרוג, קא משמע לן זימנין דנפיק חורבא מיניה, דאתי למסרך.									!	◇	לא:
אתרוג הישן פסול	תא שמע: [ת"ק]							◆	?	◇	לא:
מכשיר.	רבי יהודה:							◆	?	◇	לא:
תיובתא דרבא, תיובתא.										◇	לא:
ולא בעי הדר?									?	◇	לא:
הירוק ככרתי, רבי מאיר מכשיר	והא אנן תנן: [רבי מאיר]							◆	?	◇	לא:
פוסל.	רבי יהודה:							◆	?	◇	לא:
לאו משום דבעי הדר?									?		לא:
לא, משום דלא גמר פירא.									!	◇	לא:

disputants-חולקים ♦
 נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review
 מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment <
מעשה-story O
מקרא-key:

מימרא-statement ■
 קושיא-challenge
 שאלה-question ^
 תירוץ-answer !
ראיה-proof ■

Talmud Navigator

מקרא-key	מאן דאמר	סוכה-לולב הגזול	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	מאן דאמר	סוכה-לולב הגזול											
	תא שמע: [רבי מאיר]	שיעור אתרוג קטן, רבי מאיר אומר: כאגוז	♦	◊									
	רבי יהודה:	רבי יהודה אומר: כביצה.	♦	◊									
		לאו משום דבעי הדר?			◊								
		לא, משום דלא גמר פירא.			!								
	תא שמע: [רבי יהודה]	ובגדול כדי שיאחזו שנים בידו אחת, דברי רבי יהודה.	♦	◊									
	רבי יוסי:	אפילו אחד בשתי ידיו.	♦	◊									
		מאי טעמא - לאו משום דבעי הדר?			◊								
		לא			!								
	כיון דאמר רבה:	לולב בימין ואתרוג בשמאל			!								
		זימנין דמחלפי ליה, ואתי לאפוכינהו, ואתי לאיפסולי.			!								
		ואלא לרבי יהודה הא כתיב הדר			◊								
		ההוא הדר באילנו משנה לשנה.			!								
		של אשרה ושל עיר הנדחת.											<
		ושל אשרה פסול?										◊	
	והאמר רבא:	לולב של עבודה זרה לא יטול, ואם נטל - כשר										◊	
		הכא באשרה דמשה עסקינן, דכתותי מיכתת שיעוריה.										!	◊
	דיקא נמי דקתני:	דומיא דעיר הנדחת										■	
		שמע מינה.										■	
		נקטם ראשו.											<
	רב הונא:	לא שנו אלא נקטם, אבל נסדק - כשר.											◊
		ונסדק כשר?										◊	
	והתניא:	לולב כפוף, קווצ, סדוק, עקום דומה למגל - פסול. חרות - פסול. דומה לחרות - כשר										◊	
	רב פפא:	דעביד כהימנע.										!	◊
		עקום דומה למגל										■	<
	רבא:	לא אמרן אלא לפניו, אבל לאחריו - ברייתיה הוא.										■	◊
	רב נחמן:	לצדדין כלפניו דמי										♦	◊
	ואמרי לה:	כלאחריו דמי.										♦	◊
	ואמר רבא:	האי לולבא דסליק בחד הוצא - בעל מום הוא, ופסול.											◊